

Jaarverslag 2024

1. Inleiding / Algemeen

Het jaar 2024 is vooral een jaar geweest, waarin we gewerkt hebben aan het verbeteren van onze informatie aan de Vrienden middels het versturen van de Nieuwsbrief Cultuurhuis Bergeijk, waarin ook mededelingen vanuit de Vrienden geplaatst werden. Ook in de begeleidende mail konden we onze Vrienden direct informeren over bijzondere zaken.

Dit jaar overleden twee oud-bestuursleden, die zich vele jaren enorm ingezet hebben voor onze stichting. Wim Rijniers (bestuurslid 2007 – 2016/secretaris 2016 - 2021) overleed op 16 februari en Marijke Schoenmakers – Nouwens (secretaris 1999 – 2016) op 20 september respectievelijk in de leeftijd van 86 en 83 jaar. Wij gedenken hen beiden met veel respect en dankbaarheid.

De doelstelling van de stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk bleef ongewijzigd en luidt: de behartiging van zowel de materiële als de immateriële belangen van de te Bergeijk gevestigde stichting "Stichting Cultuurhuis Bergeijk" en van het tot de stichting "Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk" behorende "Boekenfonds Wil van Ham", alsmede van andere verenigingen of stichtingen, die actief zijn op het gebied van heemkunde en (cultuur)historie in Bergeijk en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

2. Vrienden

Ook in 2024 nam het Vriendenaantal weer toe. Er waren 11 aanmeldingen en 5 afmeldingen, waardoor het aantal met 6 Vrienden steeg of te wel met ruim 5,6%. Op 1 januari hadden we 107 Vrienden en per 31 december 113 Vrienden. Helaas ontvielen ons door overlijden 3 Vrienden. te weten Johan Raupp, Wim Rijniers en Marijke Schoenmakers-Nouwens. Gelukkig bleven hun partners Vriend van onze stichting.

Het bestuur heeft in 2024 besloten om met ingang van 2025 de jaarbijdrage voor alle Vrienden voortaan vast te stellen op minimaal € 50 per jaar.

Het bestuur van stichting Cultuurhuis Bergeijk overlegde in een tweetal rondetafelbijeenkomsten met een 8tal verenigingen en stichtingen, die in Bergeijk maatschappelijke en/of sportief actief zijn, over hoe de betrokkenheid van de inwoners bij het Cultuurhuis vergroot kan worden. Dit leidde ertoe, dat in overleg met onze stichting een 10tal bestuursleden van deze organisaties ambassadeur van onze stichting werden met als doel het Cultuurhuis meer bekendheid te geven binnen hun organisaties. Zo ontvangen zij de Nieuwsbrief en uitnodigingen voor lezingen en tentoonstellingen in het Cultuurhuis. De ambassadeurs zijn in 2025 gratis "lid" van onze stichting en eind 2025 overleggen we met hen of ze Vriend van onze stichting willen worden.

Eens per 2 jaar organiseren we een Vriendenreis. Voor het eerst na de corona-epidemie vond deze reis dit jaar weer plaats en wel op woensdag 29 mei. We gingen met een grote bus naar het museum Klok & Peel in Asten. Het bezoek aldaar sloten we af met een lunch in het museumrestaurant.

Vervolgens zetten we onze reis voort naar Lieshout. Daar kregen we een uitgebreide rondleiding door de mouterij en bottelarij van bierbrouwer Bavaria.

Op beide locaties werden we hartelijk ontvangen en rondgeleid door gidsen, zodat we volop konden genieten en leren van de bezoeken. We keerden dan ook voldaan en tevreden met nieuwe kennis en indrukken huiswaarts. Er namen 28 personen aan deze Vriendenreis deel. De reiskosten werden betaald vanuit onze stichting. De overige kosten waren voor rekening van de deelnemers. De reis werd voorbereid door een werkgroep bestaande uit Annemarie Verhoeven, Jos Smeets, Harry Verhoeven en Cor Munsters. De volgende Vriendenreis is voorzien in 2026. De reis van 2024 was de 24^e in de reeks van Vriendenreizen.

Vrienden van onze stichting hebben gratis toegang tot de tentoonstellingen in het Cultuurhuis Bergeijk en ook bij lezingen, die door onze stichting worden georganiseerd.

Daarnaast geeft onze stichting jaarlijks een aanvulling uit op de zogenaamde Eicha Map. Dit blijven we verzorgen, zolang Johan Biemans (91 jaar) dit kan en wil doen. Dit jaar stelde Johan een mooi boekje samen in de reeks "Ontdekkingsreis door Bergeijkse Historie". Het is zijn 10e boekje in deze reeks en geeft een beeld van 100 jaar Kloostergeschiedenis in Bergeijk. Voor velen van onze Vrienden riep het oude herinneringen en beelden op en voor anderen een mooie inkijk in het rijke Roomse leven van vroeger in Bergeijk.

3. Bestuur

- a. Geheel 2024 bestond het bestuur uit Wil van der Heijden (voorzitter), Henk Vrenken (penningmeester) en Cor Munsters (secretaris).
In overeenstemming met de statuten zijn alle bestuursleden vrijwilligers zonder beloning.
- b. In 2024 vergaderde het bestuur 3 maal te weten op 6 maart, 8 juli en 1 oktober.
- c. Daarnaast had het bestuur 2x (in april en oktober) overleg met het bestuur van de stichting Cultuurhuis Bergeijk om bij te praten over diverse ontwikkelingen en wederzijdse afstemming van de ondersteuning.

4. Cultuurhuis Bergeijk

In het voorjaar werd er een grote bouwkundige aanpassing uitgevoerd in het Cultuurhuis. De ontmoetingsruimte en de ontvangstbalie werden helemaal opnieuw ingericht en uitgebreid. Ook de tentoonstellingsruimtes boven en beneden kregen een grondige restyling. Daarbij werden de Merovingische opgravingen, de geschiedenis van de Ploeg en het Spectrum en het Teutenverhaal gepresenteerd onder de noemer Pioniers, het Verhaal van Bergeijk. De bouwkundige kosten werden gedragen door de eigenaar van het gebouw, de Maatschappij van Welstand. Mede dankzij de inzet van vrijwilligers kon een en ander binnen de beperkte financiële middelen gerealiseerd worden. De uitgevoerde aanpassingen leverde alom waardering, bewondering en goedkeuring op.

In 2024 gaf het Cultuurhuis drie Nieuwsbrieven uit, die ook verspreid werden onder de Vrienden van onze stichting.

Ten behoeve van de bezoekers aan tentoonstellingen in het Cultuurhuis werd er een plattegrond gemaakt, die de bezoekers overhandigd werd bij hun bezoek en waarmee ze direct een beeld kregen over wat waar te zien is. Onze stichting maakte de uitgave van deze plattegrond mogelijk met een donatie van € 600.

Op eigen verzoek nam eind 2024 de manager van het Cultuurhuis ontslag. Op basis van de interne evaluatie besloot het bestuur van het Cultuurhuis te kiezen voor een andere invulling, waarbij de taken van inhoudelijk werk en facilitaire ondersteuning gescheiden worden. Eind 2024 is de werving voor een nieuwe facilitaire coördinator opgestart.

Naast de vaste archeologische collectie van Eicha waren er in het Cultuurhuis 4 wisseltentoonstellingen te zien. Verder werd een nieuwe vaste tentoonstelling over de Teuten ingericht en werden 2 maquettes van Rietveldhuizen in Bergeijk aan de collectie toegevoegd. Naast het beheer van de collecties in het Cultuurhuis organiseert de stichting Cultuurhuis Bergeijk 10 lezingen per jaar over onderwerpen, die vaak een koppeling hebben met de wisseltentoonstellingen.

Het verzorgen van rondleidingen onder begeleiding van gidsen naar objecten van architect Gerrit Rietveld in Bergeijk (de Rietveldsafari) en naar het door Gerrit Rietveld ontworpen woonhuis Van Daalen zijn eveneens een belangrijke activiteiten. Onderdeel van de Rietveldsafari is ook de enige door Gerrit Rietveld ontworpen fabriek De Ploeg en het ploegpark, een ontwerp van de bekende tuinarchitecte Mien Ruys.

Ook werden in 2023 weer de bekende leskisten over de Romeinen en de Middeleeuwen beschikbaar gesteld als lesmateriaal voor de basisscholen in de Kempen.

Verder werd er een bijdrage geleverd aan de Canon van de Kempen, die digitaal te bekijken is op www.canonvannederland.nl/nl/noord-brabant/kempen

5. Activiteiten

- a. Op 13 mei organiseerden wij in samenwerking met de Heemkundekring Bergeijk voor onze vrienden een lezing door Lucas van Dijck over de gebroeders van Eyck geboren in Bergeijk. Jan en Hubert van Eyck zijn wereldberoemde schilders, geboren in de 14^e eeuw. Hun wereldberoemde werk, de aanbidding van het Lam Gods (1432), is te zien in de Sint-Baafs kathedraal in Gent. Lucas van Dijck is historicus en auteur, geboren in Eindhoven. Een van zijn recente boeken heeft als titel "Jan en Hubert van Eyck geboren te Bergeijk". Lucas van Dijck nam ons mee in de geschiedenis van de broers en hun link met Bergeijk. En wat dat zou kunnen betekenen voor Bergeijk. De lezing werd gehouden in de ontmoetingsruimte van het Cultuurhuis Bergeijk. De zaal was met 50 belangstellenden helemaal uitverkocht.
- b. In samenwerking met Heemkundekring Bergeijk vertoonden wij op 27 maart in het Bergeijkse verpleeghuis het Hofhuys van de Kempische zorginstelling Oktober voor de bewoners daar en hun familie een oude film over het Bergeijk van 1950. Een volle zaal genoot van de oude filmbeelden en voor veel senioren was het een herkenning van het verleden. We kregen enthousiaste reacties, zodanig dat het Hofhuys ons uitnodigde om ook de andere oude film over Bergeijk van 1959 te komen vertonen in het najaar. Op 9 oktober hebben wij aan dit verzoek opnieuw in samenwerking met de Heemkundekring Bergeijk voldaan en ook toen was het weer een groot succes. De films werden vertoond in combinatie met gedichten, geschreven en voorgelezen door George van Och, lid van de

Heemkundekring Bergeijk. Deze activiteit leverde veel goodwill op en het was een zeer geslaagde samenwerking tussen onze stichting en de Heemkundekring Bergeijk.

- c. Op maandag 11 november organiseerden we onze tweede lezing van dit jaar in het Cultuurhuis Bergeijk met als titel "De Maatschappij van Welstand toen en nu".

De Maatschappij van Welstand is eigenaar van het Teutenhuis, waarin het Cultuurhuis is gevestigd. De organisatie bestaat al ruim 200 jaar. De Maatschappij van Welstand heeft tot doel het bevorderen van het welzijn van mens en natuur. De lezing ging over de geschiedenis van de Maatschappij, de organisatie, de doelstelling en werkwijze. Maar ook over hoe en waarom zij als protestantse organisatie in het roomse Bergeijk terecht zijn gekomen. De lezing werd verzorgd door de heer René van de Kieft, directeur van de Maatschappij van Welstand, die kantoor houdt in Amersfoort. Met 54 bezoekers was ook deze lezing helemaal uitverkocht en een geslaagde activiteit van onze stichting voor onze Vrienden.

6. Boekenfonds Wil van Ham

Doel van het fonds is financiële ondersteuning van publicaties over de geschiedenis van de gemeente Bergeijk. Onder publicaties over de geschiedenis van de gemeente Bergeijk worden verstaan:

- geschriften/boeken over de geschiedenis van de gemeente Bergeijk;
- geschriften/boeken, die bijdragen aan bewustwording van de waarde van het plaatselijke materiële erfgoed, waaronder ook begrepen het op schrift stellen en bijdragen aan educatieve activiteiten en projecten op dat gebied.

De geschriften en boeken mogen ook in digitale vorm verschijnen.

Het fonds wordt beheerd door het bestuur.

Een bijdrage is een bijdrage à fonds perdu (donatie). De toegezegde bijdrage wordt uitgekeerd, zodra het project is gerealiseerd. Er is een reglement van toepassing, dat samen met een aanvraagformulier beschikbaar is op onze website:

www.vriendencultuurhuisbergeijk.nl

Aanvragen voor een bijdrage uit het fonds, dienen schriftelijk te worden gericht aan het bestuur van de Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk t.a.v. het secretariaat.

Aanvragen voor een bijdrage uit het Boekenfonds Wil van Ham worden voor advies voorgelegd aan de beoordelingscommissie.

De al in 2023 door de adviescommissie en bestuur goedgekeurde aanvraag van de Heemkundekring 'Van Rijthoven toen tot Riethoven nu' voor het boek "Riethoven 1900 – 1950 Deel 1 Centrum" werd op 23 maart gepresenteerd. Daarop aansluitend heeft onze stichting de toegekende donatie van € 2.000,= uitgekeerd aan de initiatiefnemers.

7. Financiën

- a. Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk stelde in 2024 aan het Cultuurhuis Bergeijk een donatie beschikbaar van € 25.000,=.
- b. Onze stichting publiceert jaarlijks op haar website de jaarrekening en balans, nadat het bestuur die heeft vastgesteld en goedgekeurd. Een en ander in overeenstemming met de statuten en de richtlijnen voor een ANBI-organisatie.

8. Beleid en organisatie

- a. Ons beleidsplan 2021 – 2025 bleef ongewijzigd en staat gepubliceerd op onze website.
- b. Binnen onze stichting zijn 3 werkgroepen actief te weten:
 - Beoordelingscommissie aanvragen Boekenfonds Wil van Ham, bestaande uit Joke Rijniers-Verdonk, Piet d'Haens en Jos Smeets;
 - Werkgroep Vriendenreis, bestaande uit Annemarie Verhoeven, Harry Verhoeven, Jos Smeets en Cor Munsters;

- Werkgroep Vriendenwerving/sponsoring: Cor Munsters, Willeke Ruwe, Caroline van Gompel, Pieter Bax en Anneke Schellens.
- c. Onze stichting is opgericht op 4 december 1995 en is lid van de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea (NFVM).

9. ANBI-status.

Onze stichting beschikt over de ANBI-status en staat bij de Kamer van Koophandel geregistreerd onder KvK-nummer 41093710 en het RSIN-nummer 8046.95.878, waarbij RSIN staat voor: Rechtspersonen Samenwerkingsverbanden Informatie Nummer.

Bergeijk, 14 maart 2025

Namens het bestuur Stichting Vrienden Cultuurhuis Bergeijk,
Cor Munsters, secretaris